

Veszprémi Liszt Ferenc Kórus

Laudáció

Második nemzeti imádságunk, a Szózat születése után öt esztendővel, 1841-ben Vörösmarty Mihály versben köszönti az akkor 30 éves Liszt Ferencet, akiben az 1838-as pesti árvízkatasztrófa hatására felébred nemzeti hovatartozásának érzése, és hazafisága bizonyosságául jótékonyági hangversenyeket ad Bécsben, 1839 végén pedig ellátogat Magyarországra. A költemény kezdő sorai közismertek:” Hírhedett zenésze a világnak, / Bárhová juss, mindig hű rokon! / Van-e hangod e beteg hazának / A velőket rázó húrokon?” – Az idén, amidőn Liszt Ferenc születésének 200. évfordulóját ünnepeljük, lehet-e aktuálisabb annál, minthogy egy olyan kórus nyerje el az egyik Magyar Örökség-díjat, amely teljességgel méltó névadójának hírnevéhez?

A Veszprémi Liszt Ferenc Kórus – mai nevén: Liszt Ferenc Kórustársaság sokféle foglalkozású zenebarátokból – 1958-ban alakult Nagy Lídia – egykori Kodály tanítvány – szakmai irányításával. Tőle 1963-ban Kollár Kálmán örökölte a karnagyti tisztet, aki immár 48 éve áll az énekkar élén.

Az elmúlt több mint ötven esztendőben hazai és nemzetközi sikerek sokaságát érte el a kórus. Vállalt küldetésük – névadójuk művészete szellemiségéhez híven – a romantikus kóruskultúra ápolása, melynek nyomán az elmúlt húsz évben 8 ország 42 együttesének részvételével 10 kórustalálkozót rendeztek az európai romantika kórusművészetének népszerűsítése céljából. Emellett jelentős szerepet játszanak a kortárs magyar kóruszene értékeinek közvetítésében – többek között Farkas Ferenc, Bárdos Lajos, Lendvai Kamilló, Karai József, Szokolay Sándor és mások új műveinek bemutatásában. Értékes tevékenységet folytatnak a hely kultuszának, Veszprém város hagyományainak megőrzésében: a Veszprémi Szent Mihály Székesegyházban minden évben megtartott Húsvéti Zenés Áhítat, valamint a Tihanyi apátságban rendezett Pünkösdi koncertek formájában. Különösen jelentős az a munka, amelyet Kollár Kálmán Veszprém XVII-XVIII-XIX. századi egyházi zenéjének feltárása és megszólaltatása érdekében végez, amikor a Veszprémi Érseki Levéltár kottagyűjteményének rejtett kincseit hozza napvilágra, és teszi hallhatóvá: a Musica Antiqua Vesprimiensis CD-albumnak az idén immár a IV. kötete jelenik meg – a karnagy hozzáértő harmonizáló, hangszerelő szorgalma által.

A fentiekhez kapcsolódóan szinte egyedülálló – akár hivatásos énekkarokat is próbára tevő - vállalkozásnak tekinthetjük Kodály Zoltán negyvenegynehány vegyeskari művéből 24 kórusmű CD-lemezen rögzített kiadását, amelyhez egy tanulmánykötet is társul: Kollár Kálmán az egyes művek keletkezéstörténetét és művészi értékét bemutató elemzéseivel. Szokolay Sándor ajánló sorait idézve: „Kollár Kálmán oly legendás erejű előadói ideált elevenít fel a szellem és az érzelem

közös szorításában, ami napjainkban kihalóvá vált, és az „ádám-jenői pátoszra” emlékeztet leginkább.”

Az utóbbi évtizedekben kirándulást tettek az oratorikus művek világába is, Vásáry Tamás vezényletével előadták Mozart c-moll miséjét, Roy Wales-szel Händel Messiás-át, illertve Medveczky Ádámmal Carl Orff Carmina Burana-ját.

A Liszt Ferenc Kórus először 1973-ban lép ki a nyílt nemzetközi színtérre, egyenesen az itáliai kórusversenyek Mekkájába, Arezzoba, ahol I-II-III. helyezéseket ér el különböző kategóriákban. A későbbiekben nemzetközi kórusversenyek és fesztiválok állandó résztvevői. Számos első díj nyertesei Arezzoban, Goriziában, Montreaux-ben, Llangollenben (Wales), Neuchatel-ben, Tours-ban ; a BBC Énekeljenek a népek (Let the people sing) rádiós kórusversenyén: kétszer kaptak I. díjat.

Mindez Kollár Kálmán karnagy munkájának eredményeként, aki a kórushangzás tudatos formálásának nagymestere.

Kollár Kálmán zenei tanulmányait a győri tanítóképzőben kezdi, a Budapesti Pedagógiai Főiskolán folytatja, majd 1959-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri tagozatán – Barsi Ernő tanítványaként – hegedűtanári oklevelet szerez, ezt követően pedig a Csermák Antal Zeneiskola főállású, majd nyugdíjas hegedűtanára. Tanári munkája mellett látja el karnagy feladatait. Autodidaktaként sajátítja el jeles karnagyok, mint Szabó Miklós és Párkai István, példáját követve, a kórusvezetés művészetét. Kitüntetéseiből említek néhányat: Pro Urbe Veszprém (1992), Pro Meritis Veszprém (2000). Gizella-díj (2001), Veszprém Város Díszpolgára (2002), Magyar Köztársaság Érdemérem Lovagkeresztje (2002), A Magyar Kultúra Lovagja (2009).

Laudációmat Vörösmarty Mihály Liszt Ferenchez írt költeményének megidézésével, kezdő soraival indítottam. Kodály Zoltán Liszt Ferenc halálának 50. évfordulója alkalmából, 1936-ban nagyszabású kórusművet írt a költő verssoraira. Befejezésül is ebből a versből idézek, hiszen - úgy tűnik – napjainkban is rendkívül időszerű üzenetek hordozója: „És a gyenge és erős serényen / Tenni, túrni egyesüljenek ; / És a nemzet, mint egy férfi, álljon / Ércskarokkal győzni a viszályon...” A záró sorok pedig: „Állj közénk és mondjuk: hála égnek! / Még van lelke Árpád nemzetének.”

Tóthpál József